

Abstrakt: Cílem této disertační práce je etnolingvistická analýza dvou korpusů mongolských hádanek (Lovor a Ölziikhutag 1990 a Ölziikhutag 2013).

Práce obsahuje přes sto hádanek opatřených překladem a morfematickými glosami. Hádanek jsou dále podrobeny analýze na úrovni fonetické, kdy jsou popsány specifické zvukové vzorce a aliterace, a lexikálně sémantické. Komplexní analýza ve spojení s poznatky získanými během terénního výzkumu tak umožňuje popsat specifický jazyk hádanek vyznačující častým výskytem výpůjček, sémanticky a foneticky „porušených” slov, ideofonů, metafor a specifických kulturních výrazů. Jazyk mongolských hádanek také často obratně využívá zjevné abstrakce, narážek a lexikální a morfologické nejednoznačnosti, mimo jiné k usnadnění konceptuálního mapování (conceptual mapping) a kognitivní integrace (cognitive blending). Jazyková analýza následně umožňuje popsat různé aspekty obrazu světa mongolských kočovníků, jenž je v hádankách ukryt, včetně charakteristického propojení “posvátna a profánní”, a vazbu hádanek na mytologii a náboženské představy.